

ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЯК ЧАСТИНА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЙ

*Колмакова О.М., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського
господарства ім. О. М. Бекетова*

Освітні системи у всьому світі активно змінюються, щоб відповідати викликам сучасності та потребам учнів і студентів. Одна з ключових новацій у сучасній освіті – це запровадження вибіркової складової в освітні програми, яка забезпечує гнучкість у навчальному процесі та сприяє формуванню індивідуальних освітніх траєкторій.

Вибіркова складова освітньої програми – це частина навчального плану, яка дозволяє студентам обирати дисципліни, теми або проекти, які відповідають їхнім особистим інтересам, кар'єрним цілям або навичкам, які вони хочуть розвивати. У традиційній системі освіти більшість курсів були фіксованими, і студенти змушені були дотримуватись чітко визначеного шляху, незалежно від їхніх особистих інтересів чи потреб. Вибіркова складова пропонує альтернативу цьому підходу, дозволяючи створювати індивідуальні освітні траєкторії.

Запровадження вибірових дисциплін дає студентам можливість формувати свою унікальну освітню траєкторію. Студенти, які можуть обирати курси, розвивають здатність приймати рішення щодо власного навчання. Це навчає їх відповідальності та допомагає адаптуватися до швидко мінливого ринку праці. Можливість вибору предметів підвищує інтерес до навчання, адже студенти обирають те, що їм дійсно цікаво. Як результат, вони виявляють більше зацікавлення, активніше долучаються до процесу і досягають кращих результатів. Деякі студенти прагнуть поглибленого вивчення певних дисциплін, які безпосередньо пов'язані з їх майбутньою професією. Вибіркова складова дозволяє сфокусуватись на

потрібних навичках і здобути додаткові знання в певних галузях. Вибіркові дисципліни часто дозволяють комбінувати знання з різних сфер, що важливо у сучасному світі, де цінується вміння працювати на перетині декількох дисциплін.

Індивідуальні освітні траєкторії – це навчальні плани, що враховують особисті інтереси, здібності та цілі студента. Використання вибіркової складової є одним із основних інструментів у формуванні таких траєкторій, адже саме завдяки вибору курсів студенти можуть створити індивідуальну, націлену на розвиток особистих інтересів траєкторію. Індивідуальні освітні траєкторії допомагають студентам краще підготуватись до подальшого професійного життя та адаптуватися до викликів і можливостей сучасного світу. Визначення цілей навчання - це основний крок, на якому студент, за підтримки наставника чи куратора, формує особисті цілі навчання. Вони можуть включати професійні амбіції, інтерес до певних дисциплін або бажання здобути міждисциплінарні навички. Після визначення цілей студент переглядає доступні вибіркові курси, які можуть допомогти у досягненні цих цілей. Вибіркова складова може бути представлена в різних формах: курси з різних галузей знань, проекти, дослідницька діяльність, стажування. Після вибору відповідних дисциплін студент складає навчальний план, який допомагає поступово досягати поставлених цілей. Цей план є гнучким і може змінюватися відповідно до нових цілей чи інтересів студента. Вибіркова складова в освітніх програмах стає все більш важливою складовою сучасної освіти, сприяючи персоналізації освітнього процесу та конструюванню індивідуальних освітніх траєкторій. Вибираючи предметні області, студенти можуть спроектувати свій освітній шлях відповідно до власних інтересів і цілей, що підвищує їхню мотивацію, розвиває міждисциплінарні навички та краще готує їх до майбутнього професійного життя.